

Handläggare: Katarina Abrahamsson
E-post: katarina.abrahamsson@myh.seRegeringskansliet, Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Myndigheten för yrkeshögskolans yttrande över Remiss av promemorian Utökad registerkontroll i utbildningsväsendet och en ny grund för avskiljande av studenter U2025/001126

Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) tillstyrker förslagen om utökad registerkontroll i utbildningsväsendet och en ny grund för avskiljande av studenter och lämnar följande kommentar.

Kommentar:

Införandet av belastningsregisterkontroll vid antagning till vissa högskoleutbildningar

Inom yrkeshögskolan finns utbildningar som syftar till arbete inom skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet och förslaget om belastningsregisterkontroll inför antagning omfattar inte antagning till utbildningar inom yrkeshögskolan.

Införa ökade möjligheter att avskilja studenter och studerande på högskolan och yrkeshögskolan

Inom yrkeshögskolan är förutsättningarna för avskiljande mycket begränsade. En studerande får avskiljas från en utbildning som anordnas av staten, en kommun eller en region om han eller hon lider av psykisk störning, missbrukar alkohol eller narkotika, eller har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet och det bedöms finnas en påtaglig risk att den studerande kan komma att skada någon annan person eller värdefull egendom under utbildningen.

Det saknas nationella bestämmelser i författning om disciplinära åtgärder för de aktörer som verkar inom yrkeshögskolan. Förslaget som föreslår möjliga disciplinära åtgärder endast för studerande på utbildningar som anordnas av staten, en kommun eller en region leder därför inte till enhetliga och heltäckande regler för högskolor och yrkeshögskolor, och ger därmed inte förutsättningar för ett komplett system om inte bestämmelser om disciplinära åtgärder införs även för yrkeshögskolan.

Myndigheten konstaterar att de privata aktörerna, i brist på reglering, har stora möjligheter att i avtal införa bestämmelser om åtgärder mot oönskat beteende vilket leder till olikheter i vilka disciplinära åtgärder som vidtas hos olika utbildningsanordnare. För det fall en enskild utbildningsanordnare genom avtal eller liknande avskiljer en studerande eller utfärdar disciplinära åtgärder är denne hänvisad till allmän domstol för att få ett beslut prövat.

Antalet offentliga utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan har minskat och de enskilda utbildningsanordnarna har ökat. Det innebär att fler utbildningsanordnare använder civilrättsliga lösningar och att fler studerande är utlämnade till domstolsförfarande. Utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv är det rimligt att alla studerande omfattas av samma prövningsförfarande. Det kan inte heller vara rimligt att belasta rättsväsendet med frågor om avskiljande eller andra disciplinära ärenden.

Principen om likabehandling är en rättighet för alla och envar. Det bör därför övervägas om regleringen för avskiljande bör vara på lika sätt för huvudmän som är stat, kommun eller region såväl som för enskilda utbildningsanordnare. Det kan finnas skäl att i annan ordning överväga om bestämmelserna om avskiljande också ska gälla för enskilda utbildningsanordnare och om kompletterande bestämmelser för disciplinära åtgärder, för alla utbildningsanordnarna, likartade de i 10 kap. högskoleförordningen (1993:100) och i 5–6 §§ förordningen (2023:477) om utbildning i skydd mot olyckor bör införas i YHF.

För det fall det inte är lämpligt att alla ärenden som rör disciplinära åtgärder eller avskiljande ska kunna överklagas till Överklagandenämnden skulle en möjlighet vara att inrätta en disciplinnämnd med placering på MYH med uppgift att pröva frågor om disciplinära åtgärder och avskiljande. Vissa beslut bör kunna överklagas till Överklagandenämnden.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören efter föredragning av Katarina Abrahamsson. I den slutliga handläggningen har chefsjurist Carina Larsson deltagit.

Magnus Wallerå
Generaldirektör